

EL CAS DE L'ASSIGNATURA *COMPETÈNCIES BÀSIQUES EN EL MEDI AQUÀTIC*

Gemma Boluda i Viñuales

CONTEXT

La finalitat de l'assignatura *Competències Bàsiques en el Medi Aquàtic* és vincular el medi aquàtic, entès com a espai educatiu, al context educatiu escolar a partir del disseny i planificació d'un petit projecte educatiu, a través de diferents activitats educatives corresponents a diferents elements curriculars vinculats a l'àrea d'Educació Física, prenent com a referència i esdevenint alhora fil conductor del disseny de les activitats, les diferents competències bàsiques i la seva naturalesa. Entre els objectius de l'assignatura hi ha el fet de dissenyar instruments d'avaluació i avaluar les diferents activitats proposades a partir de l'autoavaluació i la coavaluació.

DESENVOLUPAMENT

Els alumnes de l'assignatura han de saber realitzar, entre altres, una unitat de programació (UP) i desenvolupar-ne una sessió de forma pràctica. Aquesta sessió serà avaluada per diferents agents:

- Heteroavaluació, per part de la professora de l'assignatura (15% de la nota de l'assignatura)
- Coavaluació i coqualificació, per cadascun dels grups de l'assignatura, un cop finalitza la sessió pràctica setmanalment (5% s'avalua aquesta tasca a cada grup, i la mitjana de les coqualificacions que fan els companys representa un 5% de la nota de l'assignatura)
- Autoavaluació i autoqualificació grupal, per part del grup que ha realitzat la sessió pràctica setmanal, a partir de les dades que obtenen al llarg de la sessió, i del visionat de la sessió que ha estat gravada (5% de la nota)

Els indicadors que els diferents agents avaluen són els següents:

- Els indicadors de la competència 1
- Els indicadors de la competència 2
- Criteris metodològics i didàctics adients per al grup d'edat
- Relació amb l'objectiu d'etapa
- Relació amb els criteris d'avaluació

A partir dels indicadors detallats, cada agent ha d'elaborar un instrument d'avaluació, dels ja treballats a l'assignatura *Educació Física i la seva Didàctica II*, a tercer de Grau de CAFE, i fer l'avaluació pertinent.

Així la professora, per tal de realitzar l'heteroavaluació utilitzava el següent instrument:

	INDICADORS DE LA COMPETÈNCIA 1	INDICADORS DE LA COMPETÈNCIA 2	CRITERIS METODOLÒGICS I DIDÀCTICS ADIENTS AL GRUP D'EDAT	RELACIÓ AMB L'OBJECTIU D'ETAPA	RELACIÓ AMB ELS CRITERIS D'AVALUACIÓ
TASCA 1					
TASCA 2					
TASCA 3					
TASCA 4					

Taula 1. Autoavaluació professora (heteroavaluació i qualificació)

A partir dels indicadors, un dels grups de coavaluació utilitzava aquest altre, creat per ells i modificat progressivament fins que s'ajustava als requisits:

AVALUACIÓ GRUP 3					
DATA:	CURS:	TEMPS:			
AVALUATS:					
CONCEPTE	PUNTUACIÓ	NOTA FINAL			
Molt bé	5	9-10			
Bé	4	7-8			
Suficient	3	5-6			
Regular	2	3-4			
Malament	1	1-2			

AVALUACIÓ (3 tasques)		AVALUACIÓ (4 tasques)		AVALUACIÓ (5 tasques)	
PUNTUACIÓ	NOTA	PUNTUACIÓ	NOTA	PUNTUACIÓ	NOTA
+ de 50	Molt bé	+ de 65	Molt bé	+ de 85	Molt bé
40 a 50	Bé	50 a 64	Bé	70 a 84	Bé
30 a 39	Suficient	35 a 50	Suficient	50 a 69	Suficient
16 a 29	Regular	20 a 35	Regular	25 a 49	Regular
- de 15	Malament	- de 20	Malament	- de 25	Malament

TASCA 1						
ACTIVITAT:						
INDICADORS		1	2	3	4	5
La tasca plantejada compleix els indicadors de la competència 1 i/o 2.						
La tasca compleix els criteris metodològics i didàctics següents: material adient, nombre de persones adequat per grup, totes les activitats es desenvolupen en el medi aquàtic, tasques adients a l'edat dels alumnes, les activitats permeten una participació activa. ***						
La tasca té relació amb l'objectiu d'àrea.						
La tasca té relació amb els criteris d'avaluació.						
TOTAL PUNTS:						
OBSERVACIONS:						

Taula 2. Avaluació grup alumnes (Coavaluació i coqualificació)

En el cas de la **coavaluació** es valoraven, d'una banda, la qualitat de l'instrument, i de l'altra, la qualitat dels indicadors que es detallaven per tal de realitzar la valoració. Així, es van poder veure les diferents modificacions que setmanalment realitzaven els alumnes per acabar de millorar el seu instrument d'avaluació, o acabar de definir la seva qualificació. Els grups van recollir nombrosos indicadors que feien referència a la justificació de les notes quantitatives que anaven posant. Per exemple: "el treball en equip no es va potenciar gaire, no es va incidir prou en aquest aspecte" (g7s5); "no hi ha prou treball en equip, no hi ha activitats i joc en plural, només se'n fa una activitat" (g7s5); "aquesta activitat permetia conèixer les pròpies possibilitats i limitacions, ja que ens comparàvem amb algun company desenvolupant reptes referents a les Qualitats Físiques Bàsiques" (g7s5).

D'aquesta forma els alumnes havien d'aprendre a recollir dades qualitatives que justificassin la nota final que concedien a cadascun dels indicadors.

Poder avaluar la resta de companys els ha permès "**veure què no hem de fer nosaltres** i què podem aplicar nosaltres mateixos d'allò que han fet bé. També ens permet tenir una **visió més crítica** de les actuacions, estar més atents a tot el que passa la sessió per tal de poder fer després una avaluació correcta" (J.E.); "fent autoavaluacions de les nostres actuacions prenem molta més **consciència del que hem fet**, podem veure en què hem fallat i donar noves idees per tal que un altre dia s'actui correctament" (J.E.); "més **consciència del què faig i de les meves actuacions**" (J.E.) "les coavaluacions i l'autoavaluació han fet que **l'aprenentatge sigui millor i de més qualitat**" (J.P.) "**millorar les relacions interpersonals** entre els estudiants" (A.O.); "major **comprensió de la matèria**" (A.O.); "el professor/a actua com a guia i són els **alumnes els que aprenen els uns dels altres**" (A.O.); "afavoreix la **posició crítica constructiva** entre els companys de classe, i això afavoreix la **cohesió del grup**" (A.O.)

L'**autoavaluació** els ha permès "veure les **errades i aprendre d'elles**"; "ser més **conscients del propi procés**"; adquirir una "**posició autocrítica**" (A.O.)

CONCLUSIONS

A través de l'avaluació formativa, i especialment de l'autoavaluació i coavaluació, els alumnes participants a l'assignatura consideren que "s'ha treballat molt l'autonomia i la iniciativa personal de l'alumnat, així com la competència d'aprendre a aprendre" (O.C.). El *feedback* que es donava als alumnes de forma constant per informar sobre el seu procés d'aprenentatge "ha permès una millora constant de les tasques a fer, i saber quins són els errors comesos i, gràcies a ells, aprendre a millorar" (O.C.), així com "t'obliga a fer un seguiment del contingut de la matèria per part de l'alumnat, molt més constant perquè el treball i la feina és continua ja que demana d'una implicació diària. A més a més d'aquesta manera s'implica l'alumnat en el procés d'ensenyament aprenentatge ja que són ells mateixos que van assolint els continguts deixant de banda la passivitat d'escoltar i que sigui només el professor qui transmeti coneixement" (O.C.). La diversitat del instruments d'avaluació utilitzats ha estat valorada molt positivament ja que ha estat considerada un "mètode innovador com a eina instrumental avaluativa en els centres educatius" (A.O.); que han comportat una "major implicació de l'alumnat envers les sessions classe" (A.O.); i una "major motivació a l'hora d'afrontar l'assignatura" (A.O.), contrarestant l'aprenentatge amb una avaluació més tradicional, que "perdurarà més ja que aquest aprenentatge ha estat més llarg i constant (J.P.)".

En definitiva, els avantatges de l'avaluació formativa, i en concret de la coavaluació i autoavaluació han estat enteses i validades pels estudiants participants.